

2 ส.ก. 2538

อ นุ ส า ร

จดหมายเหตุ

ISSN 0125-2461 ปีที่ 21 ฉบับที่ 200 เดือนกุมภาพันธ์ 2538

- **CHANGING TRENDS IN THAI PHARMACY PROFESSION : NEEDS FOR EDUCATION REFORM**
- **ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย**
- **ไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุม UMAP ครั้งที่ 6 ปี 2541**

อ นุ ส า ส

อุดมศึกษา

เอกสารเผยแพร่ ของ ทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอุดมศึกษาของไทย โดยทบวงมหาวิทยาลัย (ตอนที่ 1-2) ครั้งที่ 6 ปี 2541	3
● ไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุม UMAP ครั้งที่ 6 ปี 2541	9
● มติที่ประชุมโดยย่อคณะกรรมการทบวงฯ	10
● CHANGING TRENDS.....	12
● การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ.....	16
● ทบวงฯ เร่งขยายงานวิทยาเขต.....	17
● กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.....	18
● สำนักงานต่างๆ ในองค์การสหประชาชาติ.....	21
● สรุปผลงานของทบวงฯ	23

ที่ปรึกษา

ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย
 รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ
 ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน
 ผู้อำนวยการกองกลาง

บรรณาธิการ

นายกมล ศรีประสาธน์

เจ้าของ ทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 245-8323, 245-8923 FAX. 245-8636, 245-8930, 246-8883

ผู้โฆษณา นางวรรณ พูนพิน

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

บทนำ

จากการที่สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาระบบสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic plan) เพื่อเป็นแนวทางและกรอบการพัฒนาภารกิจและระบบงานของทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้ทบวงมหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นองค์กรที่สามารถปรับตัวและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความเป็นจริง และสามารถรักษาหรือเพิ่มความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไว้ได้

ดังนั้น บทความชิ้นนี้จึงได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลการทำงานของคณะกรรมการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยจะเป็นการนำเสนอผลที่ได้จากการประชุมของคณะทำงานในแต่ละครั้งเป็นตอน ๆ ต่อเนื่องกันไป ซึ่งคณะทำงานหวังว่าบทความชิ้นนี้จะสร้างความเข้าใจ และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยทุกท่าน

1. ความหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ (Strategy) เป็นคำที่มีความหมายกว้างและมักจะใช้ในความหมายที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปยุทธศาสตร์หมายถึงการมองไปสู่อนาคต ภายใต้การพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการใช้ความสามารถขององค์กรเพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ และการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ อย่างรอบคอบและชัดเจนว่าสามารถนำองค์กรไปสู่ภารกิจและเป้าหมายที่วางไว้ในอีกนัยหนึ่งยุทธศาสตร์หมายถึงทิศทางที่ชัดเจนที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อการปฏิบัติในอนาคต หมายถึงแผนงานระยะยาว (Long-range plan) ที่ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ หรือแผนปฏิบัติการ (Action

plan) ทั้งหมดขององค์กร อันหมายถึงแผนงานระยะยาวที่กำหนดทิศทางและแนวทางสำหรับแผนงานและโครงการในระยะสั้นทั้งหมด

กล่าวโดยสรุป ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนที่ยุทธศาสตร์จะกำหนดทิศทางขององค์กรในระยะยาว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่เสนอทิศทางหรือแนวทางเพื่อจัดเตรียมแผนงานโครงการระยะสั้นต่าง ๆ ในขณะเดียวกัน ยุทธศาสตร์จะทำหน้าที่ประสานงานแผนงานตามหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยที่ยุทธศาสตร์จะต้องตรงตามความเป็นจริง และเกิดจากความเข้าใจร่วมกัน เพื่อมุ่งปฏิบัติเป็นสำคัญ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางของการพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัยในระยะ 5-10 ปีข้างหน้าตามศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด และสู่ทางการพัฒนาระบบบริหาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย จะเป็นทิศทางและแผนขึ้นการพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัย โดยทุกสำนักและกอง (มีผู้อำนวยการสำนัก/กองเป็นผู้แทน) จะร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่คาดว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อทบวงมหาวิทยาลัย และต่อการพัฒนาระบบบริหารของวิทยาลัย แล้วนำมากำหนดแนวทางการพัฒนา ซึ่งนำไปสู่แผนงาน/โครงการในระดับปฏิบัติต่อไป ยุทธศาสตร์จะเป็นแผนเชิงรุกมิใช่แผนของการตามแก้ปัญหาหรือปฏิกิริยาตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะหน้า แต่เป็นแผนกำหนดสิ่งซึ่งเราต้องการจะเกิดขึ้นในอนาคต และเป็นแผน

ที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นแผนที่มึระบบและประเมินได้

3. หลักการจัดการ (Management) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย

ภายใต้แนวความคิดและกรอบวางแผนเชิงยุทธศาสตร์นั้น ในทางปฏิบัติเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ฯ จำเป็นที่จะต้องทราบถึงหลักการจัดการ(Management) ดังต่อไปนี้

หลักการจัดการเพื่อการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์มีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. การจัดการเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Management) หมายถึง การจัดการหรือการบริหารในระดับรวมขององค์กรทั้งหมด เป็นการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดฯทั้งหมด เพื่อที่จะเห็นภาพสำนักงานปลัดฯทั้งหมด เห็นทิศทางร่วมกัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาระบบการวางแผน

2. การจัดการเชิงบริหาร (Administrative management) เป็นหลักการจัดการระดับที่ 2 ซึ่งเป็นการจัดการในเชิงบริหาร หรือการจัดการกับงานประจำ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ขั้นตอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีกระบวนการของตัวมันเอง

3. การจัดการในเชิงปฏิบัติการ (Operational Management) เป็นหลักการจัดการระดับที่ 3 เป็นการปฏิบัติงานจริง หรือการจัดการในระดับโครงการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4. ขั้นตอนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 7 ขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Environmental Assessment)

4.2 การประเมินสถานภาพองค์กร (Organizational Assessment)

4.3 การกำหนดภารกิจหลัก (Mission)

4.4 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective)

4.5 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy)

4.6 การกำหนดเป้าหมาย (Target)

4.7 การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Action Plan)

ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากแผนภูมิที่ 1

4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Environmental Assessment)

การประเมินสภาวะแวดล้อม ได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง ทรัพยากรธรรมชาติ/บุคคล นโยบายของรัฐบาล ที่มีผลกระทบต่อทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อประเมินศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด อุปสรรค หรือลู่ทางการพัฒนาต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ในขณะเดียวกันต้องประเมินปัญหาที่มีอยู่และคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขหรือหาวิธีหลบเลี่ยงปัญหา ทั้งนี้ การประเมินสภาวะแวดล้อมจะต้องแยกเป็น 2 ประเด็น คือ

4.1.1 การประเมินโอกาส (Opportunity)

เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยหรือเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยให้การพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัยสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะต้องประเมินให้เห็นชัดเจนว่าโอกาสที่สำคัญต่อการพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัยมีอะไรบ้าง

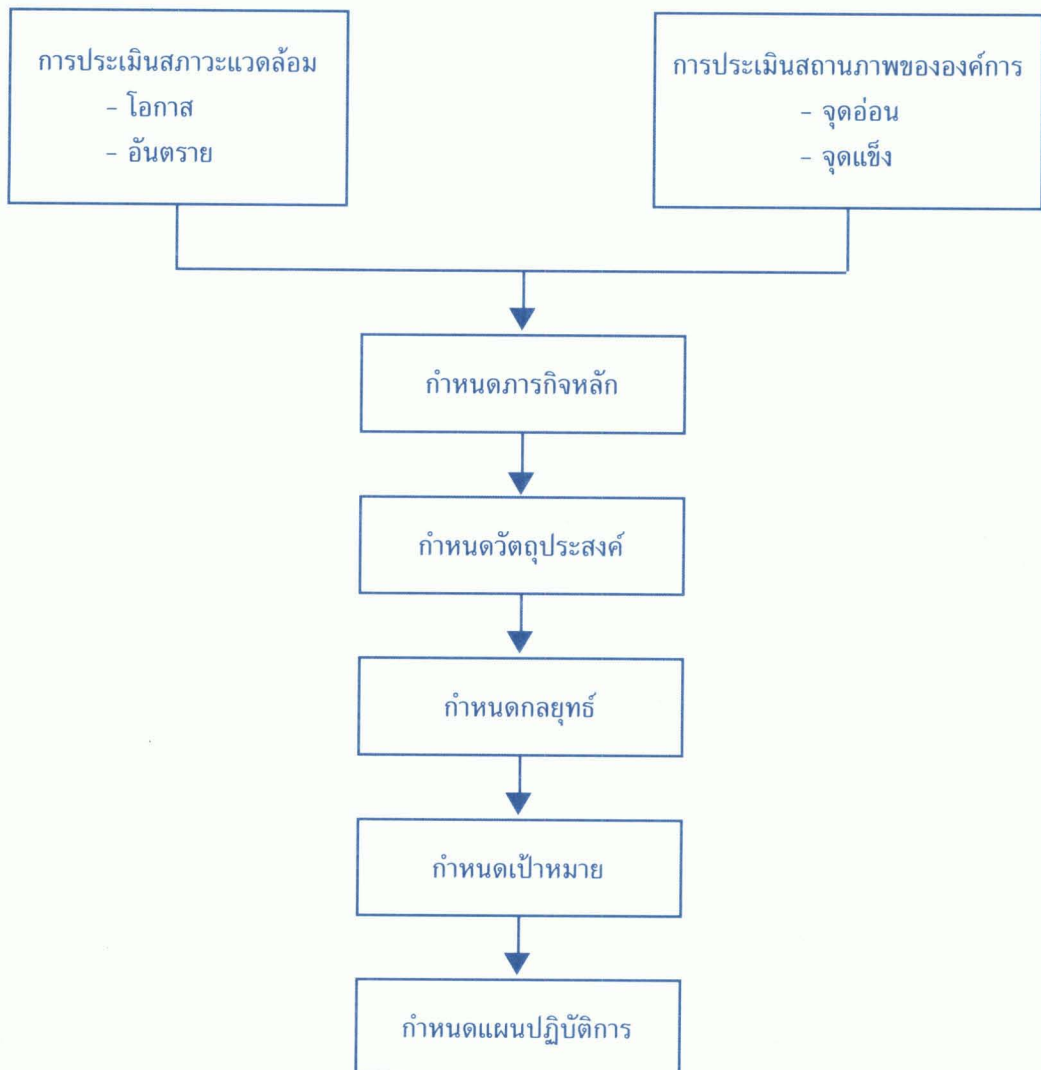
4.1.2 การประเมินอันตราย (Threat) เป็น

การวิเคราะห์ปัจจัยหรือเงื่อนไขสำคัญที่เป็นอุปสรรคสำคัญและเกิดผลกระทบที่เสียหายต่อการพัฒนาคูมศึกษาของไทยโดยทบวงฯ

กล่าวโดยสรุป การประเมินสภาวะแวดล้อม คือ การมองเห็นและวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคสำคัญในการไปสู่เป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยท่วงทิวในทุกมิติ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และผลกระทบต่อจากนโยบายของรัฐด้านต่างๆ

ในการประเมินสภาวะแวดล้อมโดยการประเมินโอกาสนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบงานครั้งที่ 2/2537 วันพุธที่ 14 กันยายน 2537 ได้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถสรุปได้ตามแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสังกาสนปลัดฯ

แผนภูมิที่ 2
การประเมินสภาวะแวดล้อม
โอกาส

โอกาสสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย

สำหรับบทความในตอนต่อไปจะเป็นการพิจารณาถึง การประเมินสภาวะแวดล้อม ในส่วนของการประเมินอันตรายที่เป็นผลกระทบหรืออุปสรรคต่อการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยสำนักงานปลัดฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย (ตอนที่ 2)

จากตอนที่ 1 ของบทความการวางแผนยุทธศาสตร์ เราได้กล่าวไว้ว่าในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา อุดมศึกษาของไทยนั้น มีขั้นตอนที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ การประเมินสถานะแวดล้อม การประเมิน สถานภาพขององค์การ การกำหนดภารกิจหลัก การ กำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดกลยุทธ์ การกำหนด เป้าหมาย และการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้คณะทำงานยังได้ทำการประเมินสถานะ แวดล้อมทางด้าน “โอกาส” สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนา อุดมศึกษาไทยด้วย สำหรับบทความตอนที่ 2 นี้ จะ เป็นการรายงานผลการทำงานของคณะทำงาน ในเรื่อง การประเมินสถานะแวดล้อมทางด้าน “อันตราย” สำคัญ ที่มีผลต่อการ พัฒนาอุดมศึกษาไทย

การประชุมเริ่มขึ้นในตอนบ่ายของวันที่ 28 ธันวาคม โดยเป็นการพิจารณากันถึง “อันตราย” สำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษาไทย รายละเอียดปรากฏ ตามแผนภูมิที่ 3

ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง และเช่นเดียวกับการประชุมใน ครั้งแรก ได้มีการใช้รูปแบบ card technique มาช่วย ในระหว่างการอภิปรายได้มีการทำความเข้าใจร่วมกันว่า ในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุดมศึกษานั้น เราหมายถึงยุทธศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่ง ประกอบด้วย สำนักงานปลัดทบวงและมหาวิทยาลัย มิใช่หมายถึงสำนักงานปลัดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

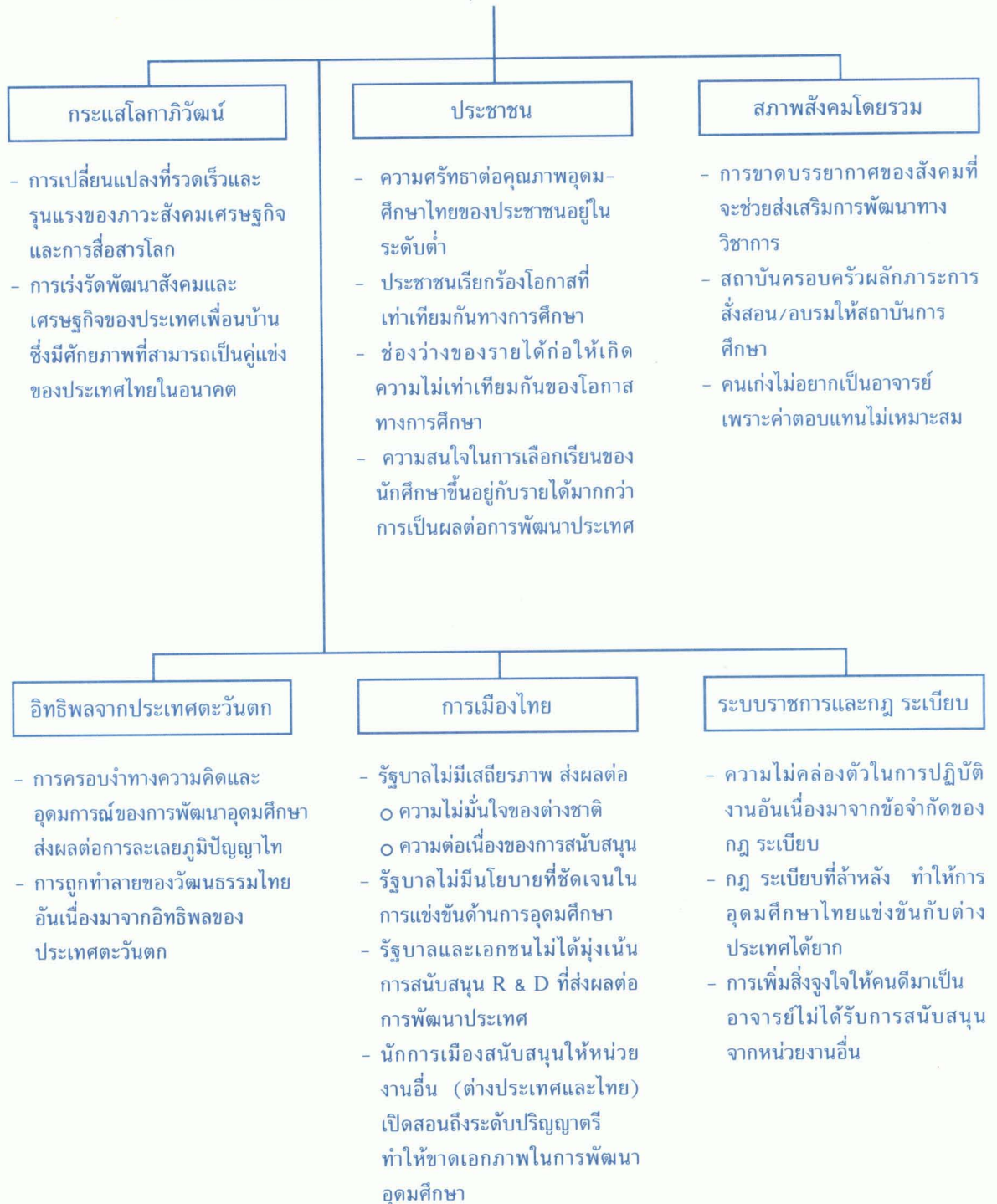
การประชุมสิ้นสุดลงภายหลังจากการสรุปถึง “อันตราย” สำคัญ ซึ่งได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ ประชาชน สภาพสังคมโดยรวม อิทธิพลจากประเทศ ตะวันตก การเมืองไทย และระบบราชการและกฎ ระเบียบ

ท้ายนี้ ผู้เขียนขออวยพรให้ท่านผู้อ่านทุกท่าน ประสบความสำเร็จในทุก ๆ สิ่งที่ปรารถนาตลอดปีใหม่นี้ และอย่าลืมติดตามตอนที่ 3 ต่อไป

แผนภูมิที่ 3
การประเมินสภาวะแวดล้อม
อันตราย

อันตรายสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษาของไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย

ไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุม UMAP ครั้งที่ 6 ปี 2541

สืบเนื่องจากการประชุม UMAP (University Mobility in Asia and the Pacific) ครั้งที่ 4 ณ กรุงโอซากา ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจาก 23 ประเทศจากภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก นิวซีแลนด์ ได้รับจะเป็นเจ้าภาพจัดประชุม UMAP ครั้งต่อไป ซึ่งเป็นครั้งที่ 5 ในปี 2539 ณ Lincoln University, Canterbury, New Zealand โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุม UMAP ครั้งที่ 6 ในปี 2541

UMAP หรือ University Mobility in Asia and the Pacific เป็นการรวมตัวของประเทศต่างๆ ในประชาคมเอเชียและแปซิฟิก เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา/อาจารย์/นักวิจัย ระหว่างมหาวิทยาลัยในประชาคมเอเชียและแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ

ประการแรกเพื่อส่งเสริมความเข้าใจภาษาวัฒนธรรม สภาพสังคม ระหว่างประชาคมเอเชียและแปซิฟิก โดยผ่านการแลกเปลี่ยนบุคลากรในชุมชนมหาวิทยาลัยที่มีระยะยาวพอสมควร เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีสมรรถนะสากล (Globe Competence) ของประชาคมเอเชียและแปซิฟิก

ประการที่สอง คือ การแลกเปลี่ยนบุคลากรในชุมชนมหาวิทยาลัยดังกล่าวจะต้องนำไปสู่การยกระดับหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาคมเอเชียและแปซิฟิกโดยการกระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถาบัน จนก่อให้เกิดการรับรองวิทยฐานะ (Accreditation) ในหลักสูตรต่างๆ ของแต่ละสถาบันในแต่ละประเทศ

UMAP ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 23 ประเทศและ 1 องค์กร ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา กัมพูชา จีน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี ลาว มาเลเซีย มองโกเลีย พม่า นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทย สหรัฐ เวียดนาม และสมาคม ASAIHIL (The Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning)

UMAP เกิดจากการริเริ่มของประเทศออสเตรเลีย โดย The Australian Vice-Chancellors Committee (AVCC) ในการเสนอแนวคิดดังกล่าว ต่อที่ประชุม Higher Education Cooperation in Asia/Pacific Region ระหว่างวันที่ 17-19 กันยายน 2534 ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย โดยที่ประชุมดังกล่าวได้มีมติให้จัดทำโครงการ UMAP ขึ้น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาคมเอเชียและแปซิฟิก และเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

UMAP ปัจจุบัน มีการบริหารงานในระยะเริ่มต้นโดยประเทศออสเตรเลียและญี่ปุ่น รับเป็นผู้ประสานงาน (Office of UMAP Co-ordinator) การบริหารงานจะแยกระดับของสมาชิกเป็น 2 กลุ่มตามภารกิจ คือ กลุ่มประเทศสมาชิกทั่วไป จำนวน 23 ประเทศ และ 1 องค์กร หรืออีกนัยหนึ่งคือ Reference Group (RG) และในบรรดาสมาชิก RG นั้น จะมีกลุ่มประเทศอีก 6 ประเทศ และ 1 องค์กร เป็นคณะกรรมการบริหาร หรืออีกนัยหนึ่งคือ Working Party (WP) ได้แก่ ประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี นิวซีแลนด์ ไต้หวัน ไทย และ ASAIHL

UMAP ได้จัดให้มีการประชุมสมาชิก Reference Group ที่ผ่านมามี 1 ครั้ง และประชุม คณะกรรมการบริหาร (Working Party) ปีละ 2 ครั้ง การประชุม Reference Group ได้มีการประชุมมาแล้ว 4 ครั้ง คือ

- ครั้งที่ 1 : กันยายน 2534 ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย
- ครั้งที่ 2 : เมษายน 2535 ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลี
- ครั้งที่ 3 : เมษายน 2536 ณ กรุงไทเป ประเทศไต้หวัน
- ครั้งที่ 4 : ธันวาคม 2537 ณ กรุงโอซากา ประเทศญี่ปุ่น

จากการประชุม UMAP ครั้งที่ 4 ณ กรุงโอซากา ซึ่งญี่ปุ่นเป็นเจ้าภาพ ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ของประเทศสมาชิก เพื่อเร่งรัดและจัดอุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวางการแลกเปลี่ยนบุคลากรของชุมชนมหาวิทยาลัยในระหว่างประชาคมเอเชียและแปซิฟิก โดยทั้งนี้ที่ประชุมได้เห็นชอบในการเผยแพร่ OSAKA STATEMENT ซึ่งเป็นการรายงานความก้าวหน้าของ UMAP และเสนอแนะแนวทางดำเนินงาน

ในอนาคต โดยจะดำเนินการเผยแพร่ OSAKA STATEMENT นี้ไปยังกลุ่มประเทศสมาชิก APEC ด้วย

ในอนาคต UMAP จะจัดให้มีการประชุมประเทศสมาชิก (RG) ทุก ๆ 2 ปี และประชุมคณะกรรมการบริหาร (WP) ทุก ๆ 1 ปี

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ชุมชนมหาวิทยาลัยของไทยได้รับการยอมรับจากประชาคมเอเชียและแปซิฟิกมากขึ้น และเป็นการสนับสนุนการพัฒนาความเป็นสากลของมหาวิทยาลัย ประเทศไทยโดยทบวงมหาวิทยาลัย จะได้ร่วมกับชุมชนมหาวิทยาลัยของไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม UMAP ครั้งที่ 6 ขึ้นในประเทศไทย ในปี 2541 โดยคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิกกว่า 100 คน ในการประชุมดังกล่าวจะมีการสัมมนาทางวิชาการในหัวข้อที่สนับสนุนและส่งเสริม UMAP ประกอบด้วย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกต่าง ๆ ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ซึ่งในเรื่องการเตรียมการจัดประชุม UMAP ครั้งที่ 6 นี้ ทบวงมหาวิทยาลัยจะได้ขอความร่วมมือจากชุมชนมหาวิทยาลัยของไทยต่อไป

มติที่ประชุมโดยย่อคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 5/2537

ณ ศูนย์สารสนเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย

1. ให้ความเห็นชอบจัดตั้ง 4 ภาควิชา การบัญชี, การเงิน และการธนาคาร, การตลาด และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ให้ความเห็นชอบ รวมภาควิชาอาชีพอนามัยและความปลอดภัย (Department of Occupational

Health and Study) ไว้ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพและอนามัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. ให้ความเห็นชอบโครงการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว ให้จัดตั้งในระดับภาควิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

4. ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดยแบ่งส่วนราชการ เป็นสำนักงานเลขานุการคณะ

5. ให้ความเห็นชอบ การเปลี่ยนชื่อภาควิชาเทคโนโลยีโครงสร้าง เป็นภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

6. ให้ความเห็นชอบ การเปลี่ยนชื่อศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education Center) เป็นศูนย์บริการทางวิชาการ (University Academic Service Center) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

7. ให้ความเห็นชอบโครงการจัดตั้งภาควิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีข้อสังเกตว่า ภาควิชาจิตรศิลป์ ซึ่งเป็น Fine Arts แต่อยู่ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็น Applied Arts นั้นไม่เป็นไปตามหลักสากล

8. ให้ความเห็นชอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลโครงการเร่งรัดการผลิตพัฒนากำลังคน สาขาวิชาที่ขาดแคลนของทบวงมหาวิทยาลัย โดยให้เพิ่มผู้แทนจากภาคเอกชน

9. ให้ความเห็นชอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร

10. เห็นสมควร นำผลการพิจารณาขอปรับปรุงหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ของวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย การทบวงมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบ

11. เห็นสมควรนำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ (โครงการหลักสูตรนานาชาติ) ของมหาวิทยาลัยรังสิต เสนอรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบ

12. ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาระบบห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

13. ให้ความเห็นชอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษารูปแบบการดำเนินงานของบัณฑิตวิทยาลัย

14. เห็นสมควรนำผลการพิจารณาการขอปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับนักบริหาร ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม เสนอรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบ

15. ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองโครงการเงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชีย

CHANGING TRENDS IN THAI PHARMACY PROFESSION: NEEDS FOR EDUCATION REFORM

Bincentenials of Pharmacy Education and
Training in Rattanakosin Reign

Dr. Prachote Plengvidhya
Dr. Sindhchai Keokitichai
Deans, Faculty of Pharmacy,
Silpakorn University.

Development of Pharmacy Profession, from the year 1782 Bangkok has been found to more than 200 years after, has been studied and analyzed. The study concentrates on development of pharmacy education and training, drug procurement and distribution system, as well as drug standardization and control.

For pharmacy education and training, the study revealed that pharmacy education and profession in Thailand have been independent since ancient historical periods, not recently separated from medical profession as many persons believed. In early Rattanakosin Era, pharmacy education and training were similar to those in Ayutthaya Era. Training was a closed and limited to only members of family. Pharmacy practitioners, after being officials in the Royal Service, would be granted a title of "Panakngan Kreuang Ton". Pharmacy education developed into semi-open type when King Rama III ordered to inscribe recipes of medicine on stones, established them in the temple and opened to public. Widespread uses of western medicines caused westernization of pharmacy education during King Rama V's and King Rama VI's reign.

The contents of formerly trained pharmacy education were materia medica and art of compounding. Continuing development of pharmacy courses resulted in the curriculum revision covering technology of industrialized drug-production and patient-oriented pharmaceutical service in hospitals and drugstores/chemists.

For development of drug procurement and distribution, it has been found that, during early period when medicinal plants were abundant, drug procurement was simply a collection of drugs from their natural habitats by officials or buying from market place and put these in Royal Drug House. These drugs in the stock were crude drugs at their natural state, not ready for use. After western medicines were introduced and popularly used, drug procurement could be done only by purchasing from abroad. Upon economically reason, the Government had to establish a new system of drug procurement and

distribution by setting up a special organization called Government Medical Depot which had been managed by pharmacist to purchase and produce medicines for government offices. So the stored drugs, instead of being crude and in natural state, were finished products ready for uses and chemicals to be processed into finished products. Drug procurement and distribution of the Government Medical Depot gradually developed and became Government Pharmaceutical Organization nowadays.

About development of drug standardization and control, the results found from the study indicated that, in order to control drug standard during early era, only drug safety of toxic aspects of drugs was principally emphasized. No attention was paid for drug purity, drug uniformity and drug efficacy. Thereafter, drug purity was controlled under Criminal Code in order to prevent drug adulteration. In 1936 the first legislation for regulation of drug selling was promulgated. However, drug production had still not yet been controlled. Development of legal control in further period initiated Drug Act B.E. 2510 (1967) which enabled control of 4 aspects of drug standard, i.e. drug safety, drug purity, drug uniformity and drug efficiency, successfully.

Nevertheless, control of drug standard is only a State affair. Only recently that an initiation of consumer groups to participate in controlling drug standard has been set up.

History of Pharmaceutical Education in Thailand

The study of westernized, systematic Pharmaceutical Sciences, as a professional subject and foundation until now, began in 1913 (B.E.2456), by the proposal of H.R.H. Prince Pisanulok-prajanart to H.R.H. Prince Chainat-narendhorn, then the Rector of Rajabhedhayalai Medical College (The Royal college of Physicians) responsible for the teaching of Medicine and Public Health at that time. To comply with the proposal, the latter prince established the "School of Pharmacy" annexed to the Medical College on 8th December 1913; and the study and practice of this profession started from the first semester of 1914 academic year, in 2nd June 1914.

On 6th April, 1917, the Ministry of Education announced amalgamation of Rajabhaedhayalai Medical College and Chulalongkorn University.

In 1919, H.R.H. Prince Chainat-narendhorn was appointed to the Department of public Health. This put the study of Pharmacy to the halt.

In 1922. Pharmaceutical Sciences Education has been re-established with the aids of Rockefeller Foundation and some British pharmacists.

When the Chulalongkorn University Law was decreed on March 7, 1934, the School of Pharmacy became an independent department from other Faculties and named "Department of Pharmacy". Under this law, the University had the authorized right to grant a bachelor degree for Pharmacy course; but unfortunately, the University Board did not proceed. So, the Pharmaceutical

courses still comprised three years of study as 1917 and the graduates received a Diploma of Pharmacy. However, the curriculum has been revised and covered wider aspects of Pharmaceutical and Medical Sciences. Also, the present Departments have been found at this time.

In May 19, 1939, Dr. Tua Lapanukrom, Assistant to the Minister of Economics, has been appointed to be the Head of the School. He has revised and developed the study of Pharmaceutical course to four-year curriculum. The graduates received the degree of Bachelor of Science in pharmacy.

In June 24, 1941. The first-found Pharmacy Administration had permanently moved into the new building which was housed until 1982.

In 1942, the independent Department of Pharmacy (or School of Pharmacy) in Chulalongkorn University was transferred to the University of Medical Sciences with the status of Faculty of Pharmacy. (But it has been still situated in the compound of Chulalongkorn University.)

In 1957, the course of study was extended to five years as in other western countries. Both pre-professional and professional studies were given in the Faculty of Pharmacy itself throughout the 5 year courses.

In 1965, pre-professional and professional studies were separated. The first two-year courses as Pre-pharmacy were offered by the Faculty of Medical Sciences (now known as the Faculty of Sciences, Mahidol University) and the last three-year courses in the Faculty of pharmacy.

On March 2, 1969, the University of Medical Sciences has been re-named as Mahidol University, to honour H.R.H. Prince Songkhlankarintr, the present King Rama IX the Prince Father. The first-found Faculty of Pharmacy was transferred unto this University. Meanwhile, another new Faculty of Pharmacy has also been established which is considered to be the Third faculty in Thailand and now known as the Faculty of Pharmacy, Mahidol University, housed on Sri-ayudhya Road, Phayathai District, Bangkok, 10400.

On April 13, 1972, the first-found Faculty of pharmacy was transferred back to Chulalongkorn University, where it remains until present.

The government also granted the expansion of pharmaceutical education to provincial parts of the country. Faculty of Pharmacy in Chiang-mai University had firstly been found in 1964 as a department of Faculty of Medicines and gained the status of Faculty in 1971.

Faculty of Pharmaceutical Sciences of Prince-of Songkhla University, Haad-yai Campus, in the southern provinces of Thailand, has been established in 1978.

Faculty of Pharmaceutical Sciences khon-kaen University, in the northeastern region, has been founded in 1980.

The sixth faculty of pharmaceutical education in Thailand has been proposed by Silpakorn University since 1977. But the project was fruitful and decreed on June 5th, 1985.

The two latest schools of pharmacy have recently found in Naresuan University and Ubon-ratchathani University respectively.

Summary of Westernized Pharmacy Curricula

1. Period I

- 1914 - 1934 3-year Curriculum to earn Certificate of Dispensing Medicines with the emphasis in Materia Medica
- 1935 - 1936 3-year Curriculum to earn Certificate of Pharmacy. The curriculum emphasized Dispensing technology, galenical preparations, drug knowledge (Thai & Latin) as well as professional practice.
- 1937 - 1940 3-year Curriculum to earn Diploma of Pharmacy. The curriculum extended to cover more laboratory practice together with foundation of knowledge in medical sciences. the emphasis in providing areas of concentration has been initiated.

2. Period II

- 1940 - 1956 4-year Curriculum to earn B.Sc. in Pharm. The pharmacy students studied considerably wider aspects covering disciplines in basic sciences, social sciences, medical sciences and professional courses.
- 1947 Professional electives had been provided so that the pharmacy students could gain more knowledge in research.
- 1951 M.Sc.in Pharm, Curriculum has been started.

3. Period III

- 1957 - 1982 5-year Curriculum to earn B.Sc. in Pharm. or B.Pharm. Most of contents remained with slightly changes. The pharmacy students has to spend 2 years studying sciences foundation, social sciences, humanities and other professional foundation before entering pharmacy professional courses. The curriculum also offered more areas of interests in pharmacy electives.
- 1966 Education trands changed from excellency in pharmaceutical production concept to be more emphasis in patient service. This brought the curriculum contents closer toward clinical pharmacy practice concept, including community pharmacy.

4. Period IV

1983-present 5-year Curriculum to earn B. Pharm. or B. Sc. in Pharm. Curricula of various schools of pharmacy develop with prospectus of knowledge integratin and systematic approach. Trends of pharmacy education in the individual school is upto country needs and professional demands as well as its own philosophy and potentiality. However, it may be stated that pharmaceutical industry development together with quality assurance of products is still essential while patient- oriented disciplines are grealty concerned.

การแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยใหม่

นายอมเรศ ศิลอ่อน ประธานกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีคำสั่งคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ที่ 80/2537 เรื่องการแต่งตั้งอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ตามนโยบายของรัฐบาลในการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยมีเป้าหมายจะสร้างมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ในส่วนภูมิภาค เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นเป็นการช่วยให้ประชาชนในชนบทได้มีโอกาสศึกษาต่อและเป็นการแก้ปัญหาความแออัดของประชาชนในเมืองหลวง นอกจากนี้ ยังถือเป็นโอกาสอันดีที่จะได้จัดทำเป็นโครงการพิเศษเสนอคณะรัฐมนตรีเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติเป็นปีที่ 50 ในปี พ.ศ. 2539 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ดังมีรายนามต่อไปนี้

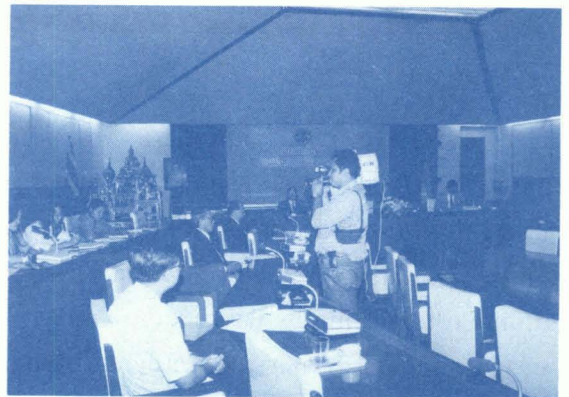
1. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา
2. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	เป็นประธานอนุกรรมการ
3. ศาสตราจารย์ น.พ.อำนาจ คัจฉาวรี	เป็นรองประธานอนุกรรมการ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤตย์	เป็นอนุกรรมการ
5. นายสุธน ชื่นสมจิตต์	เป็นอนุกรรมการ
6. ศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สรุงบุญมี	เป็นอนุกรรมการ
7. รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ	เป็นอนุกรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	เป็นอนุกรรมการ
9. รองศาสตราจารย์ วิสุทธิ โพธิ์แท่น	เป็นอนุกรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.พีรศักดิ์ วรสุนทรโรสถ	เป็นอนุกรรมการ
11. ดร.สุรศักดิ์ บำรุงวงศ์	เป็นอนุกรรมการ
12. รองศาสตราจารย์ สมพงษ์ ใจดี	เป็นอนุกรรมการ

13. นายภูมิ สารผล	เป็นอนุกรรมการ
14. นายสุชาติ เมืองแก้ว	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
15. นายบุญลือ พ่วงพี	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
16. นายบรรลือ วิเศษอนุพงษ์	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะอนุกรรมการข้างต้น มีหน้าที่กำหนดรูปแบบวิธีการและแนวทางปฏิบัติ การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ รวมทั้งการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ เสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัยและคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการและให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลืองานที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสมหรือเรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมอบหมาย

ทบวงมหาวิทยาลัย เร่งขยายงานวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด

นพ.กระแส ชนวงค์ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเชิญอธิการบดีมหาวิทยาลัย และผู้บริหารระดับสูงมาร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางในการขยายมหาวิทยาลัยออกไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และความต้องการในการเรียนต่อมหาวิทยาลัยของเยาวชนที่นับว่าจะมีผู้จบ ม. 6 เพิ่มขึ้น อธิการบดีที่เข้าร่วมประชุมด้วยมี อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหา-

วิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการประชุมปรึกษาหารือสรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จะมีวิทยาเขตที่หนองคาย มหาวิทยาลัยบูรพา จะขยายไปที่จังหวัดจันทบุรี มหาวิทยาลัยนเรศวร จะขยายไปที่จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะขยายไปที่จังหวัดนราธิวาส การขยายวิทยาเขตทั้งหมดนี้จะเป็นสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมเป็นหลัก

นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งจะขยายไปในจังหวัดภาคใต้อีกหลายจังหวัด

นโยบายของรัฐบาลนั้นต้องการกระจายโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนมหาวิทยาลัยมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งใหม่จริงๆ หรือขยายวิทยาเขตก็สามารถทำได้ และเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาคลดการแออัดในกรุงเทพมหานครอีกด้วย หลายจังหวัดได้เสนอที่ตั้งมาให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วและพร้อมที่จะร่วมมือกับทบวงมหาวิท-

าลัย เช่น บางจังหวัดได้ระดมทุนจากประชาชนเพื่อมอบให้ทบวงมหาวิทยาลัยแล้วก็มี โดยเฉพาะเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญและจะต้องช่วยกันทุกฝ่าย ให้คนบ้านนอกต่างจังหวัดได้มีโอกาสมากขึ้นส่วนวิธีการจัดการจัดหาครูบาอาจารย์ และงบประมาณนั้น ทบวงฯ จะได้เร่งจัดทำโครงการขยายงานในลักษณะวิทยาเขตเพื่อของงบประมาณต่อไป โดยจะเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 นี้เป็นต้นไป

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อีกทางเลือกหนึ่งของข้าราชการไทย

แรงจูงใจในการทำงานของคนเรา มีอยู่หลายอย่างไม่ว่าจะเป็น เงินเดือน สวัสดิการ ตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือ ความก้าวหน้า หลายคนเลือกที่จะทำงานในบริษัทเอกชน เพราะมีค่าตอบแทนสูงมีรายได้เป็นกอบเป็นกำ เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน ในขณะที่หลายคนเลือกที่จะรับราชการเพราะแม้เงินเดือนน้อยแต่หน้าที่การงานมั่นคงกว่าเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูลและเมื่อเกษียณอายุแล้วยังมีบำนาญเลี้ยงตนเองและครอบครัวไปจนกว่าจะสิ้นอายุขัย หรืออาจจะรับบำเหน็จเป็นเงินก้อนใหญ่เอาไปใช้จ่ายลงทุนเพิ่มพูนรายได้ในชั้นปลายชีวิต

บำเหน็จบำนาญที่ข้าราชการไทยเลือกรับอยู่ในขณะนี้ เป็นเงินที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้เกษียณอายุหรือลาออกจากราชการ ซึ่งในแต่ละปีรัฐมิได้มีการเตรียมการและกันเงินสำรองล่วงหน้าไว้จ่ายดังนั้นหากวันดีคืนดีฐานะทางการคลังของประเทศเกิดสั่นคลอนขึ้นมา ก็ไม่มี

หลักประกันใดๆ เลยว่ารัฐจะมีเงินเพื่อจ่ายบำเหน็จบำนาญแก่ข้าราชการเกษียณอายุได้อีกต่อไป

ด้วยเหตุนี้ รัฐจึงทำการปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญใหม่ในรูปของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพคล้ายกับของเอกชน โดยใช้ชื่อว่า “กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ” หรือเรียกกันย่อๆ ว่า “กบข.” ซึ่งคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ในราวเดือนเมษายน 2538

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือ กบข. นี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ มีคณะกรรมการกองทุนซึ่งแต่งตั้งมาจากตัวแทนภาครัฐบาล ตัวแทนของข้าราชการที่สมัครเป็นสมาชิกกองทุน และผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนหนึ่ง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารเงินกองทุน ซึ่งรัฐบาลอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินที่มีความเชี่ยวชาญด้านการลงทุนเป็นผู้บริหารหรือร่วมบริหารกองทุนด้วย

การบริหารกองทุน คือ การนำเงินที่อยู่ในกองทุนไปลงทุนเพื่อให้เกิดดอกผลภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ แล้วเป็นผลกลับคืนให้สมาชิกกองทุน เป็นเงินได้เพิ่มเติมอีกทุก ๆ ปี

การจัดตั้งกองบำเหน็จบำนาญข้าราชการนี้ไม่ได้หมายความว่าข้าราชการทุกคนจะต้องเป็นสมาชิกกองทุน เพราะราชการปัจจุบันมีสิทธิ์ที่จะเลือกและตัดสินใจก่อนว่าจะอยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญเดิม หรือ เลือกเข้ากองทุน เฉพาะที่เข้ารับราชการหลังจากกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการบังคับใช้แล้วเท่านั้น ที่ต้องเป็นสมาชิกโดยปริยายและไม่มีสิทธิ์เลือกใด ๆ ทั้งสิ้น

นอกจากจะมีสิทธิ์เลือกว่าจะเข้ากองทุนหรือไม่ เมื่อตัดสินใจเป็นสมาชิกกองทุนแล้วยังมีสิทธิ์เลือกต่อไปอีกว่าจะออมเงินหรือไม่ออมเงินกับกองทุนถ้าออมก็จ่ายเงินสะสมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ของเงินเดือน แต่ถ้าไม่ออมรัฐก็จะไม่จ่ายเงินสมทบให้รวมทั้งเลือกว่าเมื่อเกษียณอายุแล้วจะรับเป็นบำเหน็จหรือบำนาญได้ด้วย

หลายคนคิดว่า การเข้าร่วมกองทุนจะทำให้สิทธิประโยชน์ที่ได้รับน้อยลงกว่าเดิม แต่โดยข้อเท็จจริงผู้เข้าร่วมกองทุนจะได้รับการชดเชยจากรัฐอย่างเพียงพอและอาจได้มากกว่า หากมีการออมและได้รับดอกผลที่งอกเงยจากเงินกองทุนที่มีมืออาชีพบริหารดังที่กล่าวมาแล้ว สิทธิ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ค่ารักษาพยาบาล เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยหวัด เบี้ยกันดาร เบี้ยเลี้ยง สิทธิในวันทวีคูณ (แต่ไม่นำมาคำนวณเงินได้จากกองทุน) จะยังคงได้รับตามเดิมนอกจากนี้ ยังมีสิทธิ์พิเศษอีกประการคือ สามารถกู้เงินจากกองทุนในส่วนของเงินที่

ข้าราชการคนนั้นๆ จ่ายสะสมเป็นเงินออมและเงินสมทบจากรัฐมาใช้ล่วงหน้าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อาทิ การซื้อที่อยู่อาศัยหรือการลงทุนด้านการศึกษาของคนในครอบครัวโดยอาจจะไม่เสียดอกเบี้ย หรือ เสียในอัตราที่ต่ำ แต่ก็จะได้รับกลับคืนภายหลัง

หากยังข้องใจเรื่องจำนวนเงินที่จะได้รับ ลองคำนวณดูความแตกต่างเปรียบเทียบได้จากสูตรการคำนวณที่ยกมานี้ และเพื่อให้เห็นภาพรวมได้ชัดเจนจะดูจากผังการตัดสินใจและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับก็ คงจะช่วยให้เข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

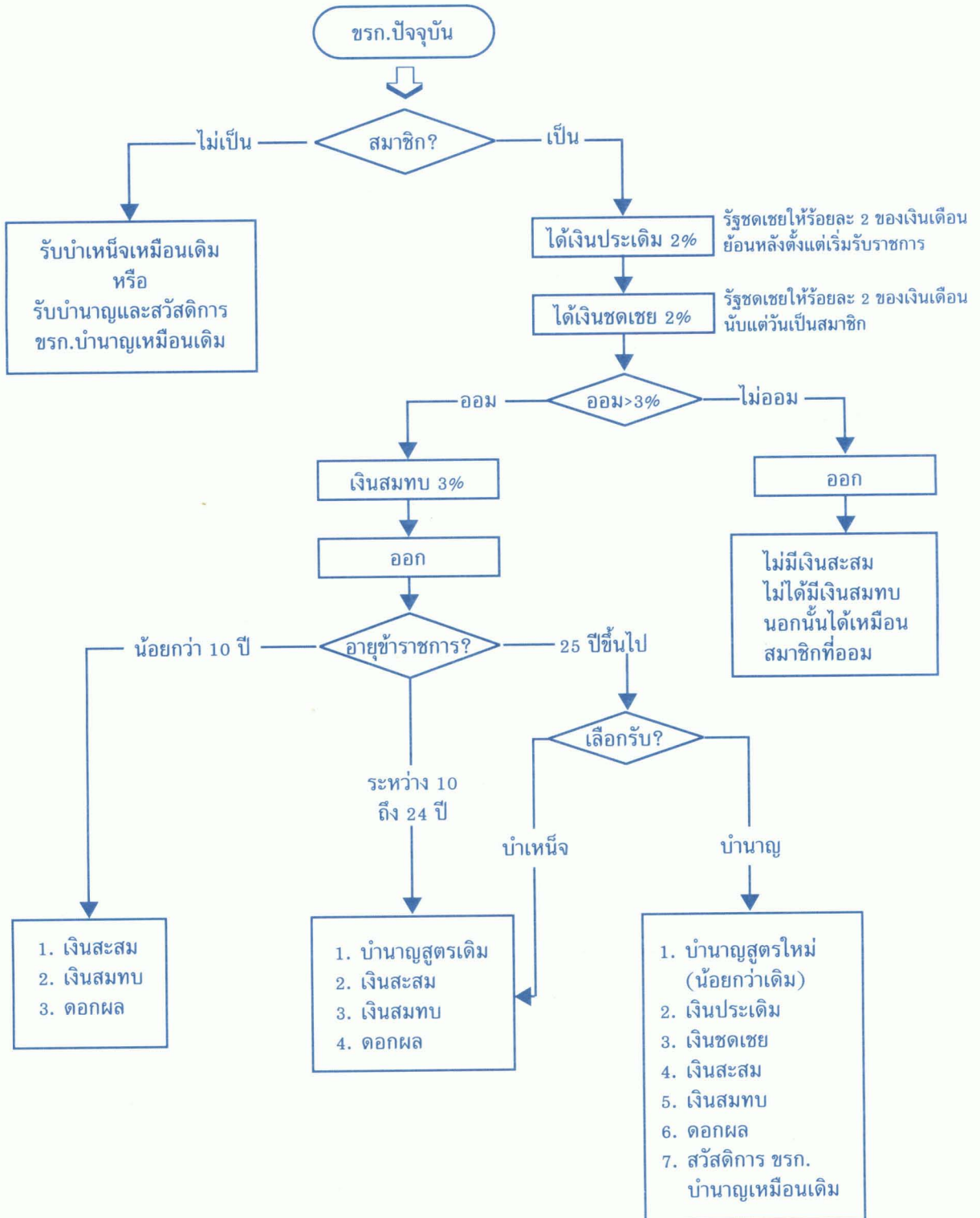
การตัดสินใจว่าจะเข้ากองทุนหรือไม่เป็นเรื่องของแต่ละคนที่พิจารณา และขอให้พิจารณาโดยยึดถือความพอใจของตนเป็นหลัก ไม่จำเป็นต้องตามเพื่อนฝูง ตามแฟชั่น เพราะตัดสินใจแล้วไม่พอใจจะกลายเป็นหัวข้อชวนทะเลาะกับคนรอบข้างแล้วจะแย่ไปใหญ่ ซึ่งควรเริ่มพิจารณากันได้แล้ว เพราะหากกองทุนนี้เริ่มดำเนินการทันเดือนเมษายน 2538 ได้จริง เราทั้งหลายก็ต้องเลือกให้ได้ภายใน 1 ปี 6 เดือน นับจากมีการจัดตั้งกองทุน ก็คือภายในเดือนตุลาคม 2539 ก็ไม่ช้าไม่นานเท่าไรสำหรับการตัดสินใจครั้งใหญ่กับทางเลือกใหม่ของข้าราชการไทย ยุคโลกาภิวัตน์

สูตรการคำนวณระบบปัจจุบัน

บำเหน็จ = เงินเดือน ๆ สุดท้าย x อายุราชการ

บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือน ๆ สุดท้าย} \times \text{อายุราชการ}}{50}$

การตัดสินใจและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

สูตรการคำนวณระบบใหม่

บำเหน็จ = เงินเดือน ๆ สุดท้าย x อายุราชการ

บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 5 ปีสุดท้าย} \times \text{อายุราชการ}}{50}$

(แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินเดือนเฉลี่ย 5 ปีสุดท้าย ซึ่งจะได้น้อยกว่าสูตรปัจจุบันประมาณร้อยละ 12 รัฐจึงจ่ายคืนให้ในรูปเงินชดเชย ร้อยละ 2 ของเงินเดือนทุกเดือนนับจากวันเข้ากองทุน)

เงินประเดิม = $\frac{25 \text{ เท่าของเงินเดือนปัจจุบัน } [(1.09)^N - (1.08)^N]}{(1.08)^{N-1}}$

โดย N = อายุราชการตั้งแต่วันแรกบรรจุถึงวันจัดตั้งกองทุน

* ที่มา : จุลสารสามิตต์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 88

สำนักงานต่าง ๆ ในองค์การสหประชาชาติผ่นักกำลังกันต้าน AIDS

สำนักงานต่าง ๆ ในองค์การสหประชาชาติ 6 สำนักงาน ผ่นักกำลังกันเพื่อดำเนินโครงการเกี่ยวกับโรค AIDS โดยส่งเสริมทางด้านงานวิจัยในห้องปฏิบัติการและความพยายามอื่น ๆ ที่จะต่อสู้กับโรคร้ายนี้

โครงการนี้เรียกว่า Joint and Co-Sponsored U.N. Program on HIV/AIDS โดยการเสนอขององค์การอนามัยโลก (WHO) และได้รับความเห็นชอบจาก U.N. Economic and Social Council การดำเนินโครงการนี้จะเริ่มได้ในเดือนมกราคม 1996 ซึ่งจะมีสำนักงานต่าง ๆ ในองค์การสหประชาชาติ อันได้แก่ องค์การอนามัยโลก (WHO), ธนาคารโลก, องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO), สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP), กองทุนฉุกเฉินสำหรับเดินแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) และกองทุนสำหรับ

พลเมืองแห่งสหประชาชาติ (U.N. Fund for Population : UNFD) เป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ

การมีหน่วยงานดำเนินโครงการ 6 สำนักงานนี้ ทำให้การวิจัยและการดำเนินงานต่าง ๆ ครอบคลุมทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และสังคม อย่างเช่น WHO สามารถเน้นงานวิจัยและความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิค ในขณะที่ UNICEF เน้นทางด้านทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งในลักษณะงานของ UNICEF ได้ดำเนินการอยู่ในประเทศกำลังพัฒนาที่มีการแพร่เชื้อ AIDS อยู่แล้ว

ในส่วนของเป้าหมายและลักษณะการดำเนินการ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์จะดำเนินการในระดับโลก (global level) และระดับชาติ (national level) เพื่อตรวจสอบการแพร่ของ AIDS ซึ่งองค์การสหประชาชาติหวังว่า ทุกประเทศคงจะเห็นพ้องกันในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ AIDS และมีดำเนินงาน

สนองนโยบายที่กำหนดไว้โดยให้มีกิจกรรมการป้องกันและการให้การศึกษาแก่กลุ่มชนในประเทศต่าง ๆ สำหรับงบประมาณการดำเนินโครงการประมาณ 100 เหรียญฯ เพื่อดำเนินการระดับโลก และอีกมากกว่า 100 ล้านเหรียญฯ ในการดำเนินการระดับชาติ

ในปัจจุบันนี้ ทาง WHO ได้มีโครงการ Global Program on AIDS ดำเนินการอยู่ในส่วนของการป้องกัน การพัฒนาวัคซีน และการบำบัดรักษา นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังเน้นทางด้านสาธารณสุข ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา

โดยที่ไวรัส AIDS แพร่เชื้อโดยเพศสัมพันธ์ จึงมีผู้เสนอว่า การวิจัยเกี่ยวกับ AIDS ควรจะเน้นทางด้านพฤติกรรมทางสังคมและทางเพศ อย่างไรก็ตาม นักวิจัยบางคนไม่เห็นด้วย อย่างเช่น Chris Tsoukas ซึ่งเป็นรองศาสตราจารย์ทางการแพทย์ที่ McGill University ใน Montreal และเป็นรองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเกี่ยวกับ AIDS ของมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นว่าเขาไม่เชื่อว่าการวิจัยทางด้านพฤติกรรมที่กล่าวถึงจะเป็นกุญแจสำหรับการตรวจสอบการแพร่ขยายของ AIDS เขาเห็นว่า น่าจะเน้นในจุดหรือพื้นที่ส่วนต่างๆ ของโลกที่เป็นแหล่งการแพร่เชื้อ อย่างเช่น ประเทศไทย และประเทศในกลุ่มอัฟริกา

ในความเห็นของนักวิทยาศาสตร์ที่ทำงานให้กับสหประชาชาติ ยังคงยืนยันว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยของสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายของ AIDS ดังนั้น โครงการนี้จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมของสังคมและทางเพศของมนุษย์ โดย UNESCO และ UNDP จะดำเนินที่เกี่ยวพันกับการพัฒนาของสังคมทุกชุมชน และการพัฒนาทางการศึกษา Claude Rosenfeld, program specialist จาก basic science division ของ UNESCO ก็ให้การยืนยันว่า ในระบบขององค์การสหประชาชาติ จะให้ความสำคัญทางด้านวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ สำหรับการวิจัยทางด้านชีววิทยาการแพทย์ (biomedical) Rosenfeld เห็นว่าควรจะไปถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย นอกเหนือไปจากการให้ความสำคัญกับ HIV อันนำไปสู่ความเป็น AIDS

WHO ได้ยึด guidelines ของ Atlanta-based Centers for Disease Control and Prevention โดยให้คำจำกัดความของ AIDS ว่า คนที่มีอายุเกินกว่า 12 ปี หากมีเชื้อ HIV อยู่ให้ถือว่าอยู่ในข่ายของการเป็นโรค AIDS

สรุปผลงานของทบวงมหาวิทยาลัย ในรอบปี 2537

1. โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ 2 แห่ง
ในส่วนภูมิภาค คือ

- (1) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- (2) มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับการจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว ส่วนมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยฯ กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา คาดว่าเดือนพฤษภาคมนี้ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยฯ จะผ่านการพิจารณาและได้รับการจัดตั้งได้

2. โครงการยกฐานะสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ปัจจุบัน พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยฯ กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา คาดว่าเดือนพฤษภาคมนี้ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยฯ จะผ่านการพิจารณาและได้รับการจัดตั้งได้

3. โครงการเร่งรัดการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาที่ขาดแคลน ตามมติ ครม. 16 สาขาวิชาได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สหเวชศาสตร์ ปีโตรเคมี สัตวแพทยศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร ครุศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์และเครื่องประดับ คอมพิวเตอร์ และภาษา ซึ่งสามารถผลิตบัณฑิตได้เพิ่มขึ้นจากเดิมได้ปีละ 8,000 คน

4. โครงการเงินกู้วิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์ ปัจจุบันกำลังดำเนินการเสนอ ครม. โดยอยู่ในระหว่างการดำเนินการของสภาพัฒนาฯ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงการคลังในวงเงินประมาณ 160 ล้านบาท (ประมาณ 4,000 ล้านบาท) โดยจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ แทน วัสดุครุภัณฑ์เก่า ซึ่งใช้มานานให้ทันสมัยมากขึ้นเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว

5. โครงการแก้ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ ปัจจุบันให้ทุนพัฒนาอาจารย์ไป 400 ทุนต่อปี หรือประมาณ 120 ล้านบาทต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาที่ขาดแคลน และเป็นการรองรับการขยายอุดมศึกษาของประเทศในอนาคต

6. นโยบายการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งใหม่ 5 แห่ง ในส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นจุดสกัดมิให้นักศึกษาต้องเคลื่อนย้ายมาเรียนต่อในกรุงเทพฯ และเป็นการเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาต่างจังหวัดได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษา

7. การกระตุ้นให้มหาวิทยาลัยเป็นอิสระ สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

นายธัชทอง วิริยเวชกุล ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา เป็นประธานในพิธีเปิดงานประชุมวิชาการนานาชาติ ในหัวข้อ Thailand and Her Neighbours II : Laos, Vietnam and Cobodia ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพฯ เมื่อเร็ว ๆ นี้

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ขอเชิญรับฟังรายการวิทยุ

- รายการ “ทอม 100.5” รายการสาระประโยชน์ในเชิงบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษาทางสถานีวิทยุ อสมท. ความถี่ 100.5 เมกกะเฮิร์ตซ์ ทุกวัน เวลา 22.15 น. - 23.45 น.
- รายการ “เสวนาอุดมศึกษาไทย” ทางสถานีวิทยุจุฬาฯ ความถี่ 101.5 เมกกะเฮิร์ตซ์ ทุกวันเสาร์ เวลา 20.35 - 21.00 น.
- รายการ “อุดมศึกษาไทยให้โอกาส” รายการเผยแพร่ข่าวสารด้านอุดมศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งของรัฐและเอกชน ทางสถานีวิทยุ 919 กรป.กลาง ความถี่ 1521 กิโลเฮิร์ตซ์ ทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ เวลา 16.45 น.-17.00 น.

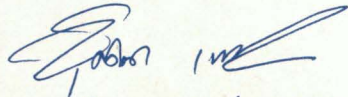
ดำเนินรายการโดยฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย
328 ถนนศรีอยุธยา
พญาไท กรุงเทพฯ 10400

กรมการสำนักบรรณสารการพัฒนา
สถาบันนวัตกรรมการพัฒนาบริหารศาสตร์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 2/2529
ไปรษณีย์ทลานหลวง

(นางชุตีมา เพชรประกอบ)
หัวหน้างานสารบรรณ